

В.М. Михайлов, д-р техн. наук, проф. (*ХДУХТ, Харків*)

А.О. Шевченко, канд. техн. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

С.В. Прасол, канд. техн. наук (*ХДУХТ, Харків*)

ПРОЄКТУВАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ В ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

За умов глобалізації сучасного суспільства у більшості країн Європи проводяться реформи національних систем освіти. Пріоритетом цих реформ є удосконалення системи освіти, яка б відповідала запитам нової інформаційної доби. Пріоритетною задачею сучасної освіти постає формування нової парадигми, яка б орієнтувалась на особистісні інтереси та на тенденції сучасного суспільного розвитку. Цілі реформування освітньої галузі спрямовані на розвиток національної системи освіти, яка повинна відповідати потребам і викликам часу та давати можливість кожній особистості реалізовувати себе у суспільстві, що постійно трансформується.

Формування фахівців нової генерації направлено на забезпечення безкризового вектору розвитку управління у суспільстві, пов'язане з розробкою інноваційних методик навчання, серед яких особливої уваги заслуговує проектно-орієнтований підхід в освіті, який виступає інтегрованою технологією навчання і управління [1].

Останнім часом заклади вищої освіти стають все більш орієнтованими на оптимізацію внутрішньої активності викладача в його професійному розвитку. Викладач в такій ситуації повинен опанувати навички самооцінки, уміння визначати професійні труднощі, знаходити варіанти їх вирішення. Перспективним напрямом у цьому зв'язку є індивідуально-орієнтована організація освітнього процесу. Наслідком такої роботи є підвищення професійної майстерності, яке розробляється педагогом самостійно. Проєктування індивідуально-орієнтованої організації навчання являє собою сукупність декількох взаємопов'язаних і взаємообумовлених етапів діяльності [2].

На першому (діагностичному) етапі проводиться визначення професійних потреб викладача на основі діагностики професійної компетентності. Для виявлення відповідності рівня професійної компетентності конкретного педагога вимогам професійних стандартів можна скористатися діагностичною картою відповідності педагога професійним якостям.

На другому етапі здійснюється розробка індивідуальної освітньої програми. На основі отриманої інформації про професійні дефіцити і професійні потреби розробляється індивідуальна освітня програма. Розробку та реалізацію індивідуальної освітньої програми необхідно розглядати як продукт проектної діяльності. У зв'язку з цим програма повинна відображати принципи проектного управління. Повинна бути визначена мета по вирішенню конкретних професійних дефіцитів і потреб. На основі виявленої цілі визначаються конкретні завдання, щоб забезпечити досягнення операційно сформульованих результатів. Процес планування дозволу професійних дефіцитів і задоволення професійних потреб здійснюється на основі визначення необхідних ресурсів, конкретних термінів та переліку заходів. Індивідуальна освітня програма може стати нематеріальним мотиватором, який приносить вигоду як співробітнику, так і закладу вищої освіти. Викладач стає більш залученим в діяльність університету, що у свою чергу розвиває цінного фахівця-професіонала та забезпечує досягнення якості освіти.

Третій етап пов'язаний з реалізацією узгодженої індивідуальної освітньої програми. Організовується і проводиться комплекс взаємопов'язаних заходів відповідно до запланованих термінів обраними форматами безперервного розвитку професійної майстерності та з залученням необхідних внутрішніх і зовнішніх ресурсів.

Заключний четвертий етап передбачає оцінку і самооцінку реалізації програми, її аналіз з урахуванням даних підсумкової діагностики і самодіагностики. Отриманий досвід в рамках проекту повинен бути підданий оцінці та самооцінці реалізації програми. Проведення діагностики доцільно проводити з використанням того інструментарію, за допомогою якого виявлялися професійні дефіцити і потреби у педагога на діагностичному етапі. Одним з варіантів оцінювання реалізації програми може стати отримання зворотного зв'язку від колег, керівників і експертів професійного співтовариства та студентів про успішність роботи в аспекті розвитку конкретного досвіду або компетенції.

Список джерел інформації

1. Проектно-орієнтований підхід до управління в освіті / В. І. Карпенко // Вісник НТУУ «КПІ». Філософія. Психологія. Педагогіка. – Київ, 2012. – Вип. 1. – С. 129–133.
2. Реализация педагогическими работниками индивидуальных образовательных маршрутов развития профессионального мастерства : учеб.-метод. пособие / Т. А. Абрамовских, А. В. Коптелов, А. М. Королева, А. В. Машуков. – Челябинск : ГБУ ДПО ЧИППКРО, 2020. – 53 с.